

Deildarnámskrá Regnbogans

Leikskólinn Skýjaborg

Uppfærð september 2020

Regnboginn er eldri deild leikskólans. Þar dvelja að jafnaði 24 börn á aldrinum 3-6 ára. Á Regnboganum er lögð áhersla á góða líðan barna og góð og jákvæð samskipti við börn og foreldra. Starfsmenn meta hæfni, færni og þroska barna þegar þau flytjast á/ byrja á Regnboganum og byggja starf deildarinnar á því mati. Þannig er lögð áhersla á samfellu og framfarir í þroska og námi barnanna.

Aðlögun barna á Regnboganum fer fram í samráði við deildarstjóra og foreldra. Alla jafna eru börnin að flytjast milli deilda, af Dropanum og því kunnug starfi, börnum og starfsfólki deildarinnar. Þrátt fyrir það er barninu gefinn góður tíma í að aðlaga sig breytingunum og því leyft að ráða förinni. Oftast verða skiptin yfir sumartímamann eða að hausti en flutningur milli deilda getur einnig átt sér stað á öðrum tíma skólaársins. Barninu er smám saman boðið að taka þátt í fleiri atriðum á dagskipulagi á nýrri deild þar til það er orðið öruggt á nýju deildinni.

Ef barn hefur leikskólagöngu á Regnboganum fer aðlögun fram þannig að smám saman er lengdur sá tími sem barnið dvelur án foreldra í leikskólanum og eru starfsmenn síðan vakandi fyrir því að gera það sem hægt er til að hjálpa barninu að verða öruggt í leikskólaumhverfinu. Sá ferill getur tekið langan tíma og mikilvægt að sýna barninu stuðning og skilning á meðan það er að aðlagast þeirri breytingu að byrja í nýjum leikskóla.

Áherslupættir á Regnboganum

Á Regnboganum:

- Æfir barnið sig í að vera í leikskóla.
- Æfir barnið sig í að tilheyra stærri barnahópi.
- Á barnið í jákvæðum samskiptum við börn og fullorðna.
- Æfir barnið sig í að bíða og skiptast á við aðra.
- Fær barnið markvissa málörvun.
- Fær barnið tíma og rými til að leika sér, kanna, uppgötva og endurtaka.
- Æfir barnið sig í athöfnum daglegs lífs og er hvatt til sjálfshjálpar.
- Æfir barnið sig í að taka þátt í rannsóknarvinnu með aðferðum könnunaraðferðarinnar.
- Fær barnið þjálfun í lýðræðislegum vinnubrögðum.

Á Regnboganum vinnum við frá því smáa, út frá því hvar barnið er stutt í þroska og hjálpum því áfram í þroskaferlinu. Áhersla er lögð á **félagsfærni** og **sjálfshjálp** og að barnið nái að tengja viðfangsefni og túlka út frá eigin reynslu. Leikurinn er í forgrunni og ýtt undir og stutt við hlutverkaleikinn. Samþætt og skapandi leikskólastarf er grunnur að þeirri hugmyndafræði sem unnið er með á deildinni. Læsi og samskipti, heilbrigði og vellíðan, sjálfbærni og vísindi og sköpun og menning.

Unnið er með gildin, **virðing**, **velliðan**, **metnað** og **samvinnu** í öllu starfi í leikskólanum og geta starfsmenn ávallt spurt sig hvort starf þeirra eða viðbrögð samræmist uppeldissýn leikskólans.

Daglegt líf í leikskólanum tekur mið af þörfum barnahópsins hverju sinni. Leitast er við að skipuleggja umhverfi og athafnir þannig að allir geti tekið þátt í daglegu starfi. Dagskipulagið markast af athöfnum sem lúta að líkamlegum og andlegum þörfum barna og heilsu. Þau matast, þvo sér, hvíla sig og sofa á föstum tímum og hefur leikurinn mikið vægi í dagskipulaginu þess á milli. Leitast er við að hafa jafnvægi milli frjálsra og skipulagðra verkefna og leiks.

Athafnir daglegs lífs

Í gegnum athafnir daglegs lífs er unnið að uppeldis- og námsmarkmiðum leikskólans.

Að koma og fara

Markmið:

- Að barnið kveðji foreldri sátt þegar það kemur í leikskólann.
- Að barnið sé öruggt með stað sinn í leikskólanum.
- Að barnið þekki dagskipulagið og átti sig á því hvenær leikskóladeginum lýkur.

Leiðir:

- Að starfsmaður gefi sig að foreldri og barni þegar barnið mætir að morgni.
- Að starfsmaður sé tilbúinn að taka á móti barni þegar það mætir að morgni.
- Starfsmaður hrósar barni fyrir að vera duglegt að kveðja foreldri.
- Hvert barn á merkt fatahólf með nafni og mynd.
- Starfsmenn fara yfir með barninu hvernig dagurinn mun ganga fyrir sig.

Í fataherbergi

Markmið:

- Að barnið þekki hólfið sitt og fatnað.
- Að barnið hjálpi til við að velja föt og klæða sig.
- Að barnið hjálpi til við að ganga frá fötum sínum þegar það kemur inn.
- Að barnið auki orðaforða sinn.
- Að barnið læri að hjálpa sér sjálft í fataherberginu.
- Að barnið geti beðið um aðstoð ef á þarf að halda.

Leiðir:

- Að merkja hólf barnsins með nafni og mynd.
- Að fá börn séu samtímis í fataherbergi.
- Ræða við barnið um veðurfar og viðeigandi klæðnað.
- Að hvetja börnin til sjálfshjálpar, fyrst það smáa s.s. húfur, sokkar, rennilásar o.þ.h.
- Hrósa barni fyrir að vera duglegt að hjálpa sér sjálft.
- Hvetja foreldra til að koma með þægileg föt sem auðvelt er að klæða sig í.
- Að setja nafn á það sem við erum að gera.
- Að hjálpa barninu að ganga frá fötum sínum.
- Ræða við barnið um góðan frágang og virðingu fyrir fötum og umhverfi.

Hreinlæti

Markmið:

- Að barnið læri almennar hreinlætisvenjur s.s. að þvo sér eftir salernisferðir, eftir útiveru, fara á klósett, þrífa sig eftir matartíma og þurrka sér.

Leiðir:

- Að halda reglulegri rútínu við salernisferðir.
- Að fá börn séu í einu inni á salerni.
- Að hvetja börnin til sjálfshjálpar á salerni.
- Gefa hverju og einu barni góðan tíma á salerni.
- Ræða hreinlætisvenjur við börnin.
- Hvetja börnin til að prufa sjálf á salerni.
- Kenna börnum að fara vel með sápu, bara setja einn skammt í hvert skipti.
- Ganga fram með góðu fordæmi í hreinlæti.

Máltíðir

Markmið:

- Að barnið eigi gæðastund við matarborðið.
- Að barnið kynnist fjölbreyttum og hollum heimilismat.
- Að barnið læri almennar kurteisisvenjur, borðsiði og hófsemi.
- Að barnið noti gaffal og hníf við að matast.
- Að barnið fái tækifæri til að skammta sér sjálft á disk.
- Að barnið geti matast snyrtilega.
- Að þjálfa fínhyringar.
- Að barnið fái tækifæri til að taka þátt í að undirbúa matmálstíma.

Leiðir:

- Að starfsmaður setjist við matarborðið svo fljótt sem auðið er eftir að börnin eru sest.
- Að starfsmaður spjalli við börnin við matarborðið eða lesi ef stund gefst til.
- Að starfsmaður gangi fram með góðu fordæmi við matarborðið.
- Að starfsmaður hjálpi barni að matast ef þarf, eða hvetji það til sjálfshjálpar.
- Hvetja barnið til að smakka allan mat.
- Hjálpa barninu að skammta sér skynsamlega á diskinn.
- Öll börn fá að vera þjónn dagsins eftir ákveðnu skipulagi. Þjónn leggur á borð og býður til borðs.
- Að hvetja börnin til að þakka fyrir matinn.
- Hjálpa barninu við að ganga frá eftir matinn.

Hvíld

Markmið:

- Að tryggja barninu góða hvíld og slökun í leikskólanum.

Leiðir

- Eftir matartíma fara allir í hvíldarstund. Lesin er saga eða hlustað á ævintýri. Þeir sem þurfa fá að sofa. Svefntími er ákvarðaður í samráði við foreldra.
- Að í samverustundum sé tekinn tími til slökunar / rólegheita.
- Barnahópnum skipt upp í smærri einingar í samverustund.
- Starfsfólk skapar rólegt andrúmsloft í leikskólanum með beitingu raddar, slökunartónlist, lýsingu og yfirvegaðra vinnubragða.

Umgengni

Markmið:

- Að barnið læri að bera virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum.
- Að barnið læri að bera virðingu fyrir umhverfi sínu.
- Að barnið læri að bera virðingu fyrir því sem leikskólinn á.

Leiðir:

- Að hvetja barnið til jákvæðra samskipta.
- Að hvetja barnið til þátttöku í frágangi eftir leik, eftir aldri og þroska.
- Að starfsmenn gangi fram með góðu fordæmi varðandi umgengni í leikskólanum.
- Að ræða við barnið um mikilvægi þess að hugsa vel um það sem við eigum.
- Að gera barni grein fyrir því að aðgerðir þess hafa afleiðingar s.s. að taka mold frá trjám.

Skipulagðar stundir

Útivera

Markmið:

- Að efla alhliða þroska barnsins.
- Vinna að markvissri málörvun.
- Auka styrk, þol og úthald.
- Eiga gæðastund saman úti.
- Að kynnast nánasta umhverfi leikskólans.
- Vinna að umhverfis- og náttúrumennt og –vernd.
- Vinna með einkenni árstíðanna.
- Að barnið læri að sýna umhverfi sínu virðingu.

Leiðir:

- Leggja áherslu á frjálsan leik í útiveru.
- Fara reglulega út 1-2 á dag.
- Klæðast eftir veðri.
- Kynna barni orðaforða veðurs og útveru.
- Hvetja barnið til hreyfingar úti.
- Vera fyrirmynd í hreyfingu úti.
- Fara í styttri gönguferðir út fyrir skólalóðina.
- Eigna sér sæluræt / uppáhaldsstað og skoða árstíðabreytingar.
- Hvetja barnið til samleiks við aðra úti.
- Framkvæma tilraunir með náttúruæfnum.
- Skoða vel náttúru- og dýralíf á skólalóðinni og nánasta umhverfi.
- Fara í skipulagða hópleiki úti.

Hópastarf / samverustundir

Markmið:

- Að barnið fái tækifæri til og þjálfist í að taka þátt í verkefnum í hóp.
- Að barnið geti setið og fylgst með lestri bóka sem hæfa þroska þess.
- Að vinna að markvissri málörvun.
- Að barnið læri félagslega leiki.
- Að barnið kynnist aðferðarfræði könnunaraðferðarinnar.
- Að barnið fái að taka þátt í skipulagningu verkefna.
- Eiga gæðastund saman.

Leiðir:

- Leggja áherslu á leikinn í hópastarfi / samverustund.

- Að skipta barnahópnum upp í smærri hópa.
- Vinna með talningu, form, liti, læsi og líkamshluta í samverustund í gegnum leiki, lestur, tónlist og sköpun.
- Lesa sögur og lengja stundirnar með auknum þroska barnanna.
- Kenna börnum að sitja kyrr, hlusta og passa hendur markvisst í lestrar- og samverustundum.
- Hafa sameiginlegar samverustundir með Dropanum.
- Að vinna á lýðræðislegan máta að skipulagningu verkefna, að allir fái tækifæri til að koma að skipulagi og tjá sig um verkefnin.

Leikurinn

Leikurinn er leið og markmið í leikskóla. Leikur er sjálfssprottin og börnum eðlislægur. Þau leika sér af fúsum og frjálsum vilja og á eigin forsendum.

Markmið:

- Að barnið fái tíma og rými til að leika sér.
- Að barnið fái tækifæri til að þróa leik sinn í hóp, auki félagsfærni og samleik.
- Auka hugmyndaflug barnsins með fjölbreyttum leik.
- Að barnið læri félagslega leiki.

Leiðir:

- Skipta barnahópnum upp í leikstundum.
- Hafa frjálsan leik í fyrirrúmi í daglegu starfi.
- Notaðu opinn efnivið í leik s.s. einingakubba, könnunarleik, verðlausan efnivið.
- Hafa fjölbreyttan efnivið í boði á hverjum degi.
- Taka þátt í leik barnanna.
- Skrá leik barnanna.

Námssvið leikskóla

Sjálfbærni og vísindi

Leikskólinn er Grænfánaskóli og hefur sett sér markmið í starfi til að fá að flagga Grænfánanum. Unnið er með hugmyndafræði verkefnisins í öllu starfi leikskólans. Á Regnboganum eru endurvinnslukassar fyrir pappír og plast. Börnin fá tækifæri til að aðstoða við flokkun í kassana og einnig er kassi í eldhúsi þar sem öllu endurvinnanlegu er safnað saman. Börnin læra hvaða efniviður tilheyrir hverjum flokki, velta fyrir sér hvað er hægt að endurnýta t.d. í föndur, nota í könnunarleik eða flokka í réttan flokk. Í allri verkefnavinnu er hugað að umhverfispáttum og unnið með náttúrulegan og endurvinnanlegan / endurnýtanlegan efnivið. Unnið er með nánasta umhverfi leikskólans og leikskólalóðin nýtt til rannsókna og kannana.

Á Regnboganum er unnið með grunnformin, hring, ferning og þríhyrning t.d. með einingakubbum. Flóknari form s.s. ferhyrningar, sexhyrningar, keilur o.fl. bætist við eftir því sem við á í gegnum spil, leiki og numicon. Áhersla er lögð á talnarunur og -gildi, liti og litablöndun.

Markmið:

- Að barnið fái notið útiveru á hverjum degi.
- Að barnið læri að klæða sig eftir veðri.
- Að barnið læri að flokka endurvinnanlegan efnivið.
- Að barnið læri umhverfis- og náttúrvernd í daglegu starfi.
- Að barnið læri að þekkja leikskólalóðina og nánasta umhverfi leikskólans.
- Að barnið læri heiti árstíðanna og sérkenni þeirra.
- Að barnið læri að telja.
- Að barnið læri litina.

Leiðir:

- Fara út á hverjum degi.
- Að klæðast viðeigandi fatnaði í útiveru.
- Tala vel um veðurfar.
- Skoða fræðibækur um dýr og náttúru.
- Vekja áhuga barna á dýra- og plöntulífi í leikskólanum.
- Hvetja til náttúrufræðitilrauna með vatn, sand, vind og snjó í útiveru.
- Safna náttúrulegum efnivið til að nýta í skapandi starfi.
- Að syngja og lesa um form, tölur og liti.
- Flokka endurvinnanlegan efnivið.
- Nota numicon í leik og starfi.
- Nota fjölbreyttar leiðir til skráninga og upplýsingamiðlunar.

Læsi og samskipti

Samskipti eru stór hluti af lífi okkar allra. Í gegnum jákvæð og uppbyggjandi samskipti eykst félagsfærni barna og sjálfsmynd þeirra styrkist. Læsi í víðum skilningi er mikilvægur þáttur samskipta. Læsi í leikskóla felur í sér þekkingu, leikni og hæfni barna til að lesa í umhverfi sitt og tjá upplifun sína, tilfinningar og skoðanir á fjölbreyttan hátt. Á Regnboganum er leikur barna í fyrirrúmi og gefast þar ótalmörg tækifæri til félagslegra samskipta. Starfsfólk grípur tækifærið hverju sinni til að hrósa fyrir jákvæð og uppbyggjandi samskipti og leiðbeina börnum eftir því sem við á. Í gegnum könnunaraðferðina er unnið að leikskólalæsi þar sem lestur, hlustun, ritun og samræður eiga sér stað um vandaðan texta. Unnið er áfram með efnivið bóka og ýmsar rannsóknir gerðar sem börnin hafa áhuga á að framkvæma. Ýtt er undir tilraunir barna til lesturs og ritunar og fjölbreyttur efniviður er í boði til að vinna með.

Markmið:

- Að allir fái málumhverfi við hæfi.
- Að barnið læri kurteisi og umburðarlyndi.
- Að barnið fái tækifæri til að tjá hugsanir sínar, tilfinningar, skoðanir og fyrirætlanir.
- Að efla markvisst hljóðkerfisvitund barnsins.
- Efla markvisst málskilning, málnotkun, orðaforða og hugtakaskilning.
- Að barnið læri að nota tungumálið til að leysa ágreining.
- Að barnið upplifi sig sem hluta af stærri heild.

Leiðir:

- Nota tákn með tali í daglegu starfi eftir því sem við á.
- Ganga fram með góðu fordæmi í samskiptum við börn og fullorðna.
- Hjálpa barninu við að koma orðum á tilfinningar sínar, skoðanir og fyrirætlanir.
- Nota markvissa málörvun í öllu starfi.
- Sýna jákvæðri hegðun athygli og styrkja hana.
- Vinna verkefni með aðferðum könnunaraðferðarinnar.
- Stytttri og lengri ferðir frá leikskólanum.
- Skólaheimsóknir elstu barnanna.
- Vinna með ritun og lestur með því að hvetja börnin til að teikna, gera tilraunir með ritun og lestur.
- Gera ritmál sýnilegt í umhverfinu.
- Vinna í smærri hópum og gefa hverju barni tíma og rými til að tjá sig.
- Lesa gæðatexta.

Heilbrigði og vellíðan

Í leikskóla eiga öll börn að læra um og tileinka sér heilbrigða lífshætti, hollt mataræði, hvíld, hreinlæti og hreyfingu. Hreyfing er börnum eðlislæg og stuðlar að vellíðan. Daglegar athafnir í leikskóla eiga að stuðla að líkamlegri og andlegri vellíðan barna og góðri heilsu. Umhyggja á að skipa stóran sess í starfi leikskóla og mikilvægt er að starfsfólk leikskóla myndi góð og nán tengsl við börnin. Á Regnboganum er unnið með hollustu og heilbrigði í gegnum athafnir daglegs lífs, í leik og í skipulögðum stundum.

Markmið:

- Að barnið fái tækifæri til að efla gróf- og fínhreyfingar.
- Að barnið fái útrás fyrir hreyfiþörf sína, auki þol, einbeitingu og styrk.
- Að jafnvægi sé milli hreyfingar og hvíldar / slökunar.
- Að barnið fái notið jákvæðra samskipta við börn og fullorðna.
- Að barnið fái hollan og góðan heimilismat.
- Að barnið geri sér grein fyrir tengslum mataræðis, hreyfingar, heilbrigðis og vellíðunar.
- Að barnið læri að sinna persónulegri umhirðu og hreinlæti.

Leiðir:

- Að leika á gólfinu.
- Að fara í skipulagðar hreyfistundir.
- Að fara reglulega út.
- Að vinna með jóga í leikskólastarfinu.
- Skapa rólegt andrúmsloft í leikskólanum.
- Að tryggja hvíldartíma á hverjum degi.
- Markviss umræða um hollustu og heilbrigði í matartímum.
- Skipulegar ferðir á klósett til að þvo hendur undir leiðsögn starfsmanns.
- Að sýna barninu skilning, umhyggju og vera til staðar.
- Veita barni stuðning þurfi það á því að halda.
- Tryggja góða aðlögun barna í leikskólann.
- Starfsmenn ganga fram með góðu fordæmi um hreinlæti.

Sköpun og menning

Sköpun er mikilvægur þáttur í námi og þroska barna. Skapandi starf á fyrst og fremst að beinast að ferlinu sjálfu, gleðinni, tjáningunni og náminu sem á sér stað þegar hugmyndir, tilfinningar og ímyndun fá að njóta sín. Menning er samofin öllu starfi leikskóla og tengist leik barna, lýðræði, skapandi starfi og þjóðmenningu. Á Regnbogunum hafa börn gott aðgengi að efnivið til sköpunar og fá góðan tíma og rými til að vinna. Í öllu starfi er tekið tillit til hugmynda barnahópsins um útfærslur verkefna og framsetningu á niðurstöðum. Horft er á ferlið fremur en útkomuna og rætt við börnin um hvað þau læra í sköpunarferlinu.

Börnin fá að taka þátt í að undirbúa ýmsa viðburði er tengjast hefðum í íslensku samfélagi.

Markmið:

- Efla frumkvæði barna í sköpun og leggja áherslu á ferlið.
- Að barnið fái útrás fyrir sköpunar- og rannsóknarþörf sína.
- Efla samhæfingu handa og augna.
- Efla sjálfstraust barnsins.
- Þroska næmi fyrir hljóðum, hreyfingu og hrynjanda.
- Að barnið fái tækifæri til að kynnast ólíkum efnivið.
- Að barnið fái að vinna með opinn efnivið.
- Að barnið kynnist nánasta umhverfi sínu og sé öruggt.
- Að barnið kynnist hinum ýmsu hátíðum, venjum og hefðum í íslensku og erlendu þjóðlífi eftir því sem við á.

Leiðir:

- Nota fjölbreyttan efnivið til myndsköpunar, nýta náttúrulegan og endurvinnanlegan efnivið í sköpun.
- Hvetja til sköpunar inni og úti.
- Skrá sköpunarferlið.
- Fagna sjálfstæði barnanna í sköpun og hvetja til óhefðbundinna aðferða.
- Leggja áherslu á söng og tónlist í daglegu starfi.
- Fara í styttri og lengri ferðir frá leikskólanum.
- Leyfa börnum að taka þátt í undirbúningi hátíða s.s. jóla og páska og skapa sérstakar hefðir í leikskólanum.
- Lesa fjölbreyttar bækur fyrir börnin, kynna fyrir þeim þjóðsögur, ævintýri, vísur og þulur.
- Setja upp sýningar á verkum barnanna og sköpunarferlinu í samvinnu við börnin.
- Fá til okkar listamenn til að kynna ólík listform fyrir börnunum.
- Gera fjölmenningu skil í leikskólanum eftir því sem við á hverju sinni s.s. fánar, landakort, matarvenjur og sérkenni þeirra þjóða sem börnin eru frá.

Matstæki

Deildarnámskrár leikskólans eru metnar með eftirfarandi matstækjum:

- Mat starfsmanna
- Matslisti – mat á vinnubrögðum til að ýta undir tilfinninga- og félagsþroska ungra barna
- Gátlistar um sjálfsmynd og félagsfærni barna í leikskólum.
- Viðtöl við foreldra
- Foreldrakannanir
- Starfsmannakannanir